

Titulació	Tipus	Curs
Arxivística i Governança de la Informació	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Irene Brugués Massot

Correu electrònic: irene.brugues@uab.cat

Equip docent

Laura Fortuny Bonet

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Objectius generals

La finalitat de *Fonaments de l'arxivística* és dotar els alumnes dels coneixements generals, fonamentals i imprescindibles, per l'estudi i la pràctica arxivística, i alhora fer de pont d'altres assignatures, facilitant-ne la comprensió inicial dels conceptes i continguts. Així, el contingut i la metodologia estant pensats per introduir l'alumnat en aquesta ciència, la seva evolució, objecte d'estudi, terminologia pròpia i el món professional, així com en els principals i actuals debats que l'afecten. També dota als alumnes de coneixements en Diplomàtica, entesa com a ciència que analitza críticament els documents.

Objectius específics

L1. Introducció a l'arxivística

- Introduir l'alumnat a l'objecte d'estudi, finalitat, metodologia i principis de l'arxivística.
- Oferir una visió global de l'evolució històrica de la ciència arxivística.
- Conèixer i identificar els arxius, les seves tipologies i funcions.
- Conèixer i identificar els sistemes arxivístics i el SAC.
- Adquirir visió crítica i opinió pròpia en relació amb els punts de debat i de reflexió de l'arxivística i a la professió, especialment en el context català.

L2. Diplomàtica

- Introduir a l'alumnat en l'estudi de la Diplomàtica documental.
- Reconèixer el context de producció dels documents.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Utilitzar la terminologia de la diplomàtica i aplicar les eines que ofereix als documents medievals, moderns i contemporanis.

Resultats d'aprenentatge

1. CA01 (Competència) Comunicar l'evolució de la ciència arxivística i dels seus conceptes i fonaments.
2. KA01 (Coneixement) Descriure l'evolució de l'arxivística en els contextos i períodes de producció dels documents.
3. KA02 (Coneixement) Explicar la ciència arxivística a partir de la producció, la gestió i l'ús dels documents, la informació i les dades.
4. KA03 (Coneixement) Reconèixer el caràcter polièdric dels arxius (administratiu, cultural i social) a partir de l'anàlisi de la documentació i la seva producció.
5. KA04 (Coneixement) Diferenciar les diferents tipologies d'arxius.
6. SA01 (Habilitat) Dur a terme una anàlisi diplomàtica bàsica dels documents.
7. SA02 (Habilitat) Usar la terminologia arxivística en els diferents contextos de producció i custòdia.

Continguts

L1. Introducció a l'arxivística

1. L'arxivística com a ciència
2. Els arxius
3. Els sistemes arxivístics
4. L'arxivística com a professió

L2. Diplomàtica

1. Introducció a la Diplomàtica: conceptes i historiografia.
2. Mètode d'anàlisi crítica dels elements contextuals, formals i essencials dels documents.
3. Terminologia i característiques dels documents.
4. La confiança i l'autenticitat dels documents electrònics.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
L1. Classes interactives	19,5	0,78	CA01, KA01, KA03, KA04, SA02
L2. Classes interactives	19,5	0,78	KA02, KA03, SA01, SA02
Tipus: Supervisades			

L1. Activitats pràctiques	10,5	0,42	CA01, KA01, KA03, KA04, SA02
L2. Activitats pràctiques	12,5	0,5	KA02, KA03, SA01, SA02
Tipus: Autònomes			
L1. Estudi dels materials i lectura de la bibliografia	20	0,8	CA01, KA01, KA03, KA04, SA02
L2. Estudi dels materials i lectura de la bibliografia	18	0,72	KA02, KA03, SA01, SA02

L'assignatura combina tres tipus d'activitats formatives. Les classes interactives, dirigides pel professor però amb una participació activa per part de l'alumnat. Les activitats pràctiques, en forma de treballs elaborats pels estudiants, i l'estudi autònom per part de l'alumnat tant de la bibliografia com d'altres materials vinculats a les matèries impartides. L'idioma vehicular de l'assignatura serà el català.

Aquesta assignatura inclou la perspectiva de gènere, ja que l'arxivística com qualsevol espai social no és aliè a les relacions de poder i desigualtats entre les persones. Ser conscients d'això i de les conseqüències dels nostres actes com a professional de l'arxivística és vital per deixar uns fons d'arxiu més representatius a les generacions futures.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
L1. Exercicis pràctics	50 %	25	1	CA01, KA01, KA03, KA04, SA02
L2. Exercicis pràctics	50%	25	1	KA02, KA03, SA01, SA02

La forma d'avaluació de l'assignatura és continuada. En cas que l'alumnat no superi l'aprobat, es contempla un examen de recuperació.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Quan l'alumnat no hagi presentat un mínim de 2/3 de les activitats avaluable serà considerat com no avaluable.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport a les activitats avaluable. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en les activitats avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de les activitats, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

L1. Introducció a l'arxivística

MULLER, S., FEITH, J. A., FRUIN, R. (1898). *Handleiding voor het ordenen en beschrijven van Archieven* [Manual d'organització i descripció dels arxius]. Groningen: Erven B. Van der Kamp. [Hi ha traduccions a l'alemany (Leipzig, 1905), a l'italià (Torí, 1908 i Milà, 1974), al francès (la Haia, 1910), a l'anglès (Nova York, 1940) i al portuguès (Rio de Janeiro, 1960)]. [Última reedició de l'edició anglesa: Chicago : Society of American Archivists, 2003]

JENKINSON, Hilary (1922). *A Manual of Archive Administration*. Oxford: Clarendon Press. (2a ed.: London: Percy Lund, Humphries and Co. Ltd., 1965).

CASANOVA, Eugenio (1928). *Archivistica*. Siena: Stab. Arti Grafiche Lazzeri. (Edició anastàtica, Torino: Bottega d'Erasmus, 1966).

BAUTIER, Robert-Henri. La phase cruciale de l'histoire des archives: la constitution des dépôts d'archives et la naissance de l'archivistique, xvie siècle - début du xixe siècle. A: *Archivium*. 1968, vol. 18, p. 139-150.

BRENNEKE, Adolf (1953). *Archivkunde. Ein Beitrag zur Theorie und Geschichte des Europäischen Archivwesens*. Leipzig: Koehler und Amelang. (traducció a l'italià de Renato Perrella, *Archivistica. Contributo alla teoria ed alla storia archivistica europea*. Milano: Giuffrè, 1968).

SHELLENBERG, Theodore R. (1956). *Modern archives. Principles and techniques*. Melbourne: F. W. Cheshire. (Traducció al castellà de Manuel Carrera Stampa, *Archivos modernos. Principios y técnicas*. La Habana: Instituto Panamericano de Geografía e Historia, 1958).

Manuel d'Archivistique. (1970). *Théorie et pratique des Archives publiques en France*. Ouvrage élaboré par l'Association des Archivistes Français. Paris: SEVPEN.

ROBERGE, Michel (1983). *La gestion des documents administratifs*. Québec: Documentor. La Pocatière. (Traducció al català de Miquel Casademont i Donay, *La gestió dels documents administratius*. Barcelona: Diputació; AAC, 1993) (nova edició, *L'essentiel de la gestion documentaire*. Québec: Gestar, 2002).

LODOLINI, Elio (1984). *Archivistica. Principi e problemi*. Milano: Franco Angeli. (6a ed.: 1992) (traducció al castellà de Mercedes Costa Paretas, *Archivistica. Principios y problemas*. Madrid: ANABAD, 1993).

HEREDIA HERRERA, Antonia (1986). *Archivistica General. Teoría y práctica*. Sevilla: Diputación Provincial. (7a ed.: 1995).

CRUZ MUNDET, José Ramón (1994). *Manual de archivística*. 7a ed. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez. (7a ed.: 2008).

Diccionario de terminología archivística [en línia]. 2a ed. Madrid: Dirección de Archivos Estatales, 1995 [consulta: 13 julol 2020]. Disponible a: http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/dta/diccionario.html#_t.

ALBERCH I FUGUERAS, Ramon (2002). *Els arxius, entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic; Editorial UOC. (Edició en castellà, *Los archivos, entre la memoria histórica y la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Editorial UOC, 2003).

CRUZ MUNDET, Jose Ramon (2006). *La gestión de documentos en las organizaciones*. Madrid: Pirámide.

JIMERSON, Randall C. (2009). *Archives Power. Memory, Accountability, and Social Justice*. Chicago: Society of American Archivists.

Manual d'arxivística i gestió documental (2009). Coordinadores: Emília Capell i Garriga, Mariona Corominas i Noguera. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya.

MILLAR, Laura (2009). *Archives: principles and practices*. London: Facet.

HILL, Jennie (Ed.) (2011). *The Future of Archives and Recordkeeping. A reader*. London: Facet.

BROWN, C. (ed.) (2014). *Archives and recordkeeping: theory into practice*, London: Facet Publishing.

DURANTI, Luciana, FRANKS, Patricia C (eds.) (2015). *Encyclopedia of Archival Science*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

MACNEILL, Heather, EASTWOOD, Terry (eds) (2017). *Currents of Archival Thinking, 2nd Edition*. Santa Barbara: Libraries Unlimited.

GILLILAND, Anne J., MCKEMMISH, LAU, Andrew J. (eds) (2017). *Research in the Archival Multiverse*. Clayton: Monash University Publishing.

RUIZ GÓMEZ, Vicenç. L'arxiu com a eina de contrapoder ciutadà. A: *Lligall. Revista catalana d'Arxivística*. 2019, núm. 43, p. 20-49.

L2. Diplomàtica

DURANTI, Luciana (1996). *Diplomática. Usos nuevos para una antigua ciencia*. Sevilla: S&C Ediciones, Carmona; 170p.

FERRO, Víctor (1987). *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*. Vic: Eumo Editorial; 606p.

GRAEBER, David (2015). *La utopia de las normas. De la tecnología, la estupidez y los secretos placeres de la burocracia*. Barcelona: Ariel, 253p.

MACNEIL, Heather (2000). *Trusting Records. Legal, historical and Diplomatic perspectives*. Kluwer Academic Publishers, 163p.

RIDENER, John (2009). *From Polders to Postmodernism: A Concise History of Archival Theory*. Duluth: Litwin Books, 184p.

SENNETT, Richard (2012). *Juntos. Rituales, placeres y política de cooperación*: Barcelona: Anagrama; 430p.

SERRA, Jordi. (2008) Los documentos electrónicos. Qué son y cómo se tratan. Gijón: Trea, 2008 (Archivos siglo XXI; 11).

SOLER, Joan (2009). *Del bit al logos. Preservar documents electrònics a l'Administració local*. Barcelona: Diputació de Barcelona, estudis, 4; 359p.

SOLER JIMÉNEZ, Joan (2010). «La il·lusió d'un vocabulari comú de la preservació digital» a *Lligall* 31. Barcelona: AAC; p.14-43.

SOLER JIMÉNEZ, Joan (2011). «Una diplomàtica pels documents en crisi» a *Lligall* 32. Barcelona: AAC; p. 42-76.

Programari

No hi ha programari específic per aquest mòdul.

Grups i idiomes de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	tarda
